

PRZYSZŁOŚĆ ZWOLNIEŃ PODATKOWYCH DLA ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH W ŚWIETLE NAJNOWSZEGO ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO USA

Orzecznictwo Sądu Najwyższego USA (SN) w zakresie zwolnień podatkowych dla związków wyznaniowych od lat pozostaje niezmienione. Jednak konstytucyjna przyszłość przedmiotowych zwolnień pozostaje niejasna. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest rozwój praw osób homoseksualnych, zgodnie z orzecznictwem SN gwarantowanych przez klauzule równej ochrony prawnej i klauzulę sprawiedliwego procesu V i XIV Poprawki do Konstytucji federalnej. Najnowsze orzecznictwo SN w sprawach *Christian Legal Society Chapter v. Martinez* z 2010 r., *Hosanna-Tabor Evangelical Lutheran Church and School v. EEOC* z 2012 r. oraz *United States v. Windsor* z 2013 r. pozwala wyznaczyć najbardziej prawdopodobne kierunki przyszłych rozstrzygnięć SN w narastającym konflikcie między pełnym równouprawnieniem homoseksualistów, a wolnością religijną, gwarantowaną przez klauzulę swobodnej praktyki i klauzulę ustanowienia I Poprawki. Zdaniem autora precedensy z *Martinez* i *Windsor* jednoznacznie wskazują, iż „homofobiczne” kościoły mogą w przyszłości, zgodnie z ustanowionymi odpowiednio w 1983 i 1990 r. precedensami z *Bob Jones University v. United States* i *Employment Division v. Smith*, utracić przywilej zwolnienia podatkowego. Z drugiej jednak strony – jeśli małżeństwo homoseksualne nie stanie się w USA instytucją uniwersalną – jednomyślne rozstrzygnięcie z *Hosanna-Tabor*, otwiera przed SN możliwość wyłączenia „homofobicznych” kościołów spod jurysdykcji precedensu ze *Smith*. co pozwoliłoby im zachować przywileje podatkowe bez konieczności rezygnacji z własnych, dyskryminujących homoseksualistów przekonań.

Słowa kluczowe: orzecznictwo Sądu Najwyższego USA, zwolnienia podatkowe, związki wyznaniowe, stosunki państwo – kościół

FUTURE OF TAX EXEMPTIONS FOR CHURCHES IN THE LIGHT OF THE RECENT UNITED STATES SUPREME COURT DECISIONS

For many years, the United States Supreme Court (SC) decisions in the field of tax exemptions for churches have remained unchanged. Still, their constitutional future is not clear. The main reason behind that is development of LGBT rights, guaranteed by the Equal Protection and Due Process Clauses of the Fifth and Fourteenth Amendments to the US

Constitution. The recent SC decisions in *Christian Legal Society Chapter v. Martinez* from 2010, *Hosanna-Tabor Evangelical Lutheran Church and School v. EEOC* from 2012, and *United States v. Windsor* from 2013, show us the most possible directions in which the SC would enter into growing conflict between a full homosexual equality and religious freedom, guaranteed by the Free Exercise and Establishment Clause of the First Amendment to the US Constitution. According to the author, after the SC decisions in *Martinez* and *Windsor* it seems quite obvious that “homophobic” churches would have lost their tax exempt status under the provisions of *Bob Jones University v. United States* and *Employment Division v. Smith*. From the other hand – if only same-sex marriage would not have become universal in the USA – the unanimous decision in *Hosanna-Tabor* would have got “homophobic” churches out of the operation of *Smith*, in order to prevent them from abandoning their discriminatory tenets.

Key words: Supreme Court decisions, tax exemptions, churches, church – state relations